

Herziening van een aantal bepalingen van het Wetboek van Strafvordering betreffende mondelinge vonnissen in strafzaken en aanpassing van de Wet op de economische delicten aan die herziening

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET
EINDVERSLAG

(Ontvangen 22 augustus 1974)

Nr. 13

De leden, behorende tot de K.V.P.-fractie, hebben zich afgevraagd of het gestelde onder *b* van artikel 378 (onderdeel A) van het wetsontwerp het voordeel van werkbesparing bij de gerechtsadministratie, welke het wetsontwerp nastreeft, niet voor een groot deel weer te niet doet. Volgens de hier bedoelde bepaling zal proces-verbaal der terechtzitting, met daarin aantekening van het mondeling vonnis, moeten worden opgemaakt, indien de officier van justitie dan wel de verdachte of zijn raadsman uiterlijk drie maanden na de uitspraak daartoe een vordering indient of het verzoek doet.

De in het wetsontwerp, zoals het thans luidt, voorgestelde regeling van de gevallen, waarin proces-verbaal van de zitting moet worden opgemaakt is ontleend aan het rapport van de z.g. commissie-Da Costa, dat de instemming had van de sectie raadsheren en rechters van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. De Hoge Raad der Nederlanden en de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad, aan wie verzocht was zich over de voorstellen uit te spreken, konden eveneens daarmede instemmen. Overweging voor de Hoge Raad was daarbij dat de mogelijkheid om met een stempelvonnis te volstaan in de voorstellen van de commissie-Da Costa aan dusdanige beperkingen was onderworpen, dat de eisen van een behoorlijke rechtspleging en de belangen van de verdachte zich niet tegen overneming behoeften te verzetten.

Wordt het gestelde in artikel 378, onder *b*, geschrapt, dan worden de voorstellen op een essentieel punt in het nadeel van de verdachte gewijzigd. De verdachte heeft dan namelijk niet langer de mogelijkheid om, anders dan door het instellen van hoger beroep of beroep in cassatie, gedurende een zekere tijd na het wijzen van het stempelvonnis te bewerkstelligen dat alsnog proces-verbaal van de zitting, met daarin een uitgewerkte aantekening van het mondeling vonnis, wordt opgemaakt. Weliswaar had hij volgens artikel 378, onder *a*, vóór het wijzen van het vonnis daartoe een verzoek kunnen doen, maar veelal zal de verdachte, zo hij al met die mogelijkheid bekend is, zich bezwaard voelen van die bevoegdheid gebruik te maken in de veronderstelling, hoe ongegrond op zichzelf ook, dat hij mogelijk de rechter die nog in zijn zaak uitspraak moet doen, daarmede minder gunstig voor zich zal stemmen. Het is ook mogelijk dat de uitspraak hem is tegengevallen (er is bijvoorbeeld een vrijheidsstraf opgelegd in plaats van een geldboete) en dat hij om die reden achteraf prijs stelt op een uitgewerkt proces-verbaal.

De in het eindverslag tegen het bepaalde in artikel 378, onder *b*, opgesomde bezwaren acht de ondergetekende niet steekhoudend. Inderdaad is de griffier verplicht van elke zaak (klad)aantekeningen te maken en deze gedurende enige tijd te bewaren. De griffier is daartoe echter reeds verplicht uit hoofde van het bepaalde in artikel 378, onder *c*; hij weet van tevoren immers niet of de officier van justitie c.q. de verdachte tegen de uitspraak in beroep zal komen. Hij is dus in ieder geval verplicht zich tevoren op een eventueel appèl te prepareren en een dossier van de strafzaak aan te leggen, dat althans gedurende de termijn van het beroep moet worden bewaard.

Tenslotte moge worden bedacht, dat schrapping van het bepaalde in artikel 378, onder *b*, de veroordeelde ertoe zou kunnen nopen in een aantal gevallen beroep aan te tekenen tegen

het (stempel)vonnis hoewel hij dat eigenlijk niet verkiest of daarmee liever had willen wachten totdat hij van het procesverbaal van de zitting had kunnen kennis nemen (ook is het niet denkbeeldig dat hij beroep aantekent met het doel alsnog een „uitgewerkt” vonnis te krijgen, om het beroep daarna weer in te trekken). De werkbesparing, die met het schrappen van de beperking van artikel 378, onder *b*, wordt beoogd, zou daarmee toch niet worden gerealiseerd.

De Minister van Justitie,

VAN AGT.